

Gospodarka Pomorza w czasach książęcych (XVI – pocz. XVII wieku)

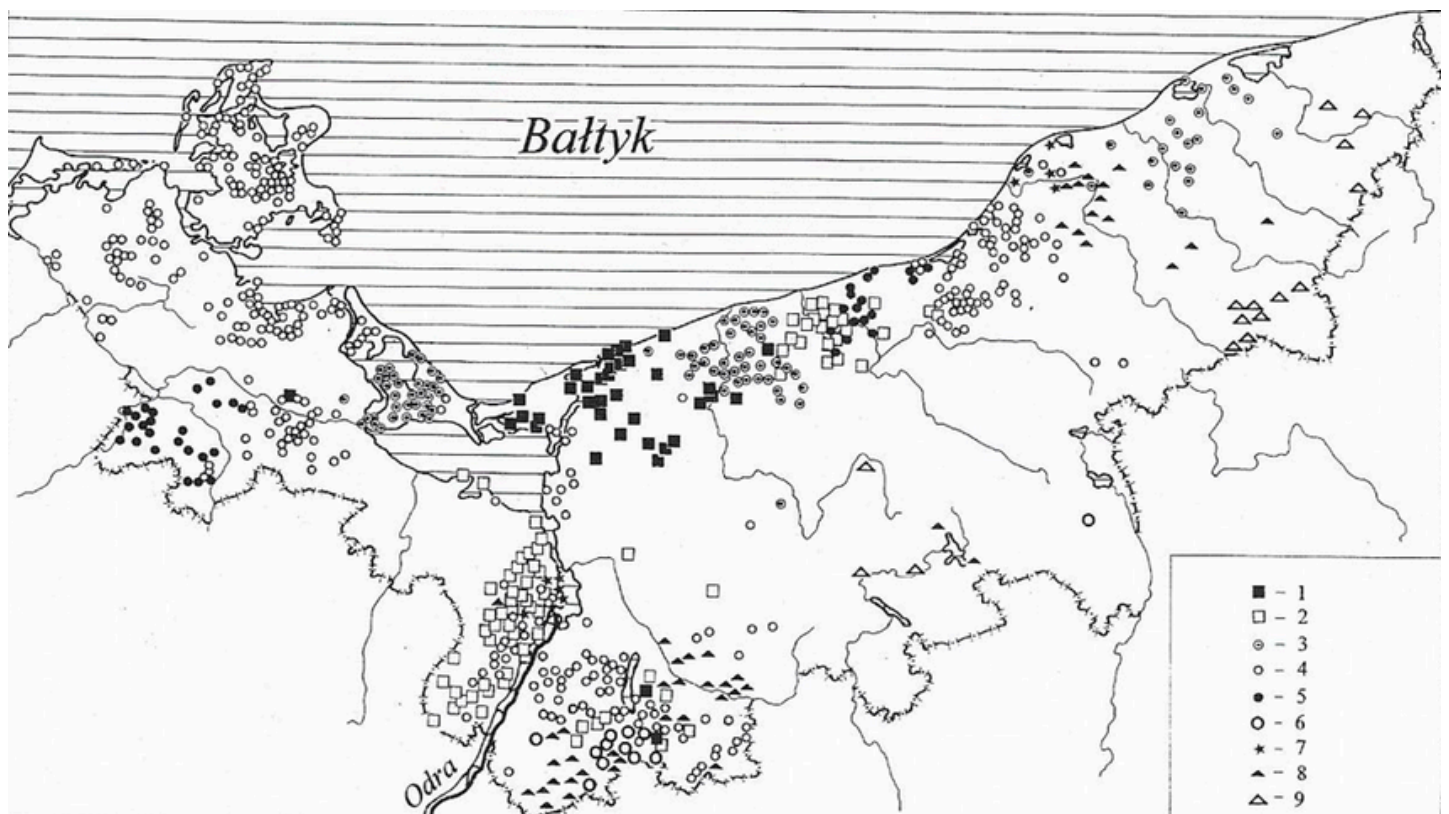
Zadanie 1.

Przejście Pomorza na luteranizm spowodowało szereg zmian gospodarczych. Na podstawie artykułu, oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe lub F – jeśli jest fałszywe.

Większość dóbr klasztornych	P	F
Kościół katolicki pozostał	P	F
Część dóbr należących do	P	F

Mapy do zadania 2.

Mapa 1.

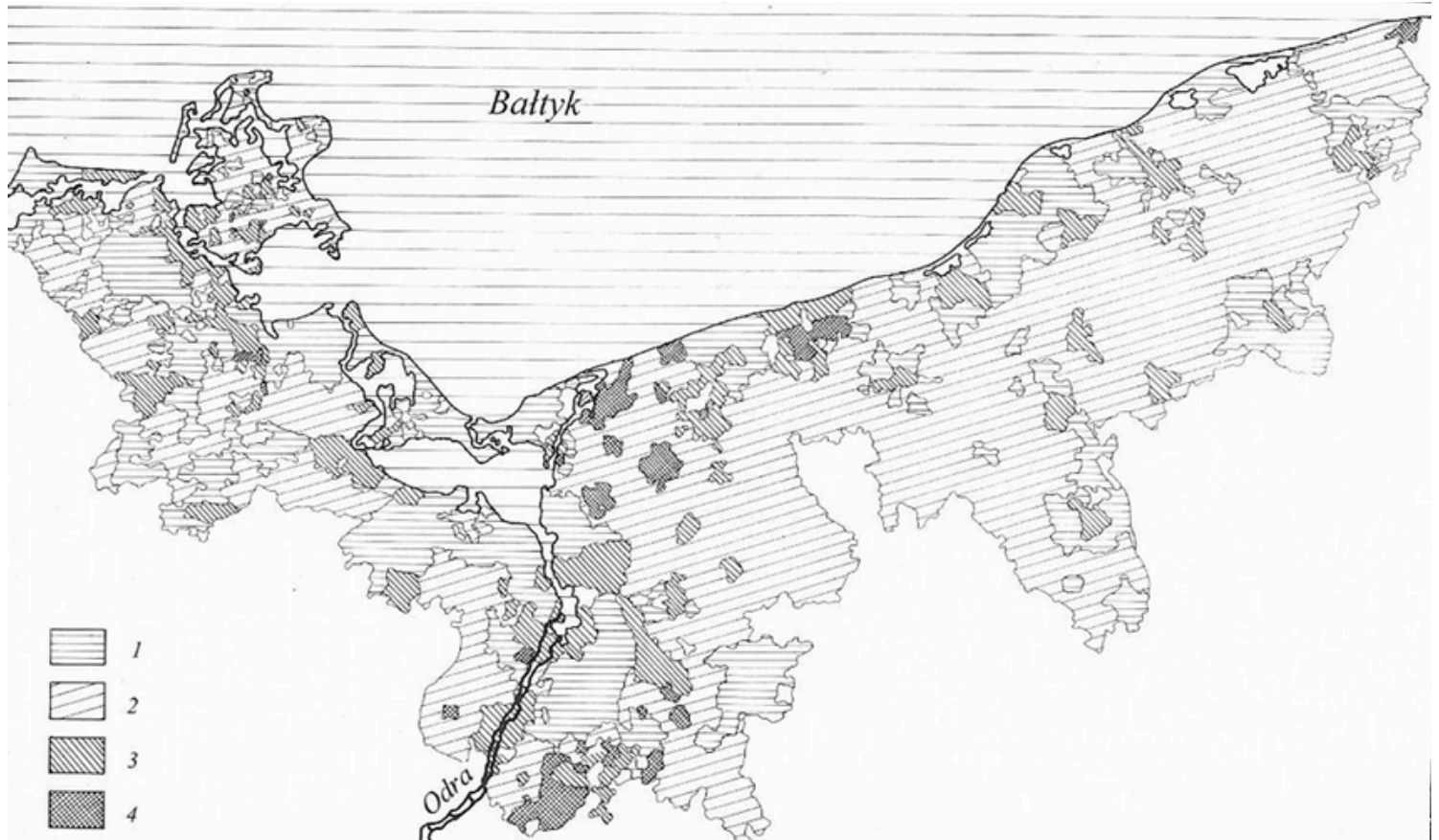
Źródło: *Pomorze Zachodnie poprzez wieki*, red. J. M. Piskorski, Szczecin 1999, s. 98.

Legenda:

- 1 – kapituła kamieńska,
- 2 – pozostałe kolegiaty,
- 3 – premonstratensi,
- 4 – cystersi,
- 5 – benedyktynki,
- 6 – zakony żebracze,
- 7 – kartuzi,
- 8 – joannici,
- 9 – krzyżacy.

Gospodarka Pomorza w czasach książęcych (XVI – pocz. XVII wieku)

Mapa 2.

Źródło: Pomorze Zachodnie poprzez wieki, red. J. M. Piskorski, Szczecin 1999, s. 98.

Legenda:

- 1 – domeny książęce,
- 2 – własność szlachecka,
- 3 – własność miejska,
- 4 – własność kościelna.

Zadanie 2.

Rozstrzygnij, czy stosunki własnościowe na Pomorzu po reformacji ilustruje mapa nr 1 czy mapa nr 2.

Odpowiedź uzasadnij.

Rozstrzygnięcie:

Uzasadnienie:

.....

.....

Gospodarka Pomorza w czasach książęcych (XVI – pocz. XVII wieku)

Tekst źródłowy do zadań 3 i 4.

Chłopi w naszym księstwie nie są żadnymi dzierżawcami dziedzicznymi lub czynszownikami dziedzicznymi, lecz tylko poddanymi osobistymi, ludźmi własnymi i przypisanymi do ziemi. Z gospodarstw, ról i łąk, które zostały im oddane uiszczają oni tylko nieznaczny roczny czynsz, muszą natomiast pełnić nieokreślone robocizny bez ograniczenia i ociągania się. Także ani oni, ani ich synowie nie mogą bez wiedzy władzy zwierzchniej i bez zezwolenia od poddaństwa odchodzić z gospodarstw i wólk. Podobnie i dobra, które zostały oddane chłopom, nie są dzierżawami wieczystymi lub dobrami dziedzicznymi, lecz gospodarstwa, łąki i inne rzeczy, wyłącznie i jedynie należą do zwierzchności i władzy każdej miejscowości. Chłopi osadnicy nie mają w stosunku do nich ani prawa bezpośredniego, ani użytkowego, żadnych praw dziedzicznych, ani też uprawnień wynikających z jakichkolwiek innych kontraktów, nie wyłączając stałego osadnictwa oraz możliwości powoływania się, że chłopi i ich przodkowie zajmowali dane gospodarstwo przez 50, 60, a nawet 100 lat. Z tego powodu również synowie chłopów, bez wiedzy zwierzchności jako ich dziedzicznych panów, nie mogą się osiedlać gdzie indziej ani szukać sobie innego siedliska. Również chłopi, gdy pan zwierzchni gospodarstwa, rolę i łąki znowu im zabierze albo zechce chłopca osadzić na innym gospodarstwie, muszą być posłuszni bez żadnego sprzeciwu.

Źródło: Dzieje Pomorza Zachodniego w wypisach, pod red. H. Lesińskiego, Poznań 1961, s. 82–83.

Zadanie 3.

Na podstawie artykułu oraz tekstu źródłowego, wyjaśnij, co oznaczało być chłopem pańszczyźnianym.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 4.

Porównaj regulacje dotyczące sytuacji chłopów na Pomorzu i w Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVI i XVII w. Wykorzystaj artykuł, tekst źródłowy oraz informacje o gospodarce folwarczno-pańszczyźnianej na ziemiach polskich <https://zpe.gov.pl/a/wprowadzenie/D13ICTtLx>

.....

.....

.....

.....

Gospodarka Pomorza w czasach książęcych (XVI – pocz. XVII wieku)

Zadanie 5.

W artykule zostały wymienione nazwy rzemieślników pracujących w największych pomorskich ośrodkach miejskich. Korzystając ze źródeł internetowych, wyjaśnij, czym zajmowali się wymienieni niżej rzemieślnicy.

introligatorzy

rusznikarze

płatnerze

miecznicy

Zadanie 6.

Wyjaśnij, dlaczego autor artykułu profesje wymienione w tekście nazwał „luksusowymi”?

.....

.....

.....

.....

Zadanie 7.

Na podstawie artykułu, podaj cztery sposoby zaopatrywania się ludności w towary rzemieślnicze produkowane przez pomorskich rzemieślników.

1.....

2.....

3.....

4.....

Zadanie 8.

Odszukaj na mapie wymienione w artykule miasta pomorskie, w których odbywały się jarmarki międzynarodowe. Wyjaśnij, dlaczego akurat do tych miast przybywali zagraniczni kupcy.

.....

.....

.....

.....

Gospodarka Pomorza w czasach książęcych (XVI – pocz. XVII wieku)

Zadanie 9.

Na podstawie artykułu uzupełnij poniższą tabelę.

Handel morski na Pomorzu w XVII w.	
towary eksportowane	towary importowane
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.